

SOẠN BÀI NGHĨA TƯỜNG MINH VÀ HÀM Ý

Hướng dẫn soạn bài nghĩa tường minh và hàm ý giúp bạn nắm vững kiến thức và trả lời câu hỏi trang 75 - 76 SGK Ngữ văn 9 tập 2.

KIẾN THỨC CƠ BẢN

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI NGHĨA TƯỜNG MINH VÀ HÀM Ý

PHÂN BIỆT NGHĨA TƯỜNG VÀ HÀM Ý

LUYỆN TẬP

Nếu muốn soạn bài nghĩa tường minh và hàm ý tốt nhất! Đừng bỏ qua bài viết này...

Với những hướng dẫn chi tiết, bạn không chỉ trả lời tốt các câu hỏi sách giáo khoa mà còn nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học này.

Cùng tham khảo...

KIẾN THỨC CƠ BẢN

Nghĩa tường minh là phần thông báo được diễn đạt trực tiếp bằng từ ngữ trong câu.

Hàm ý là phần thông báo tuy không được diễn đạt trực tiếp bằng từ ngữ trong câu nhưng có thể suy ra từ những từ ngữ ấy.

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI NGHĨA TƯỜNG MINH VÀ HÀM Ý

Gợi ý trả lời các câu hỏi sách giáo khoa:

PHÂN BIỆT NGHĨA TƯỜNG VÀ HÀM Ý

Đọc đoạn trích và trả lời câu hỏi.

- Trời ơi, chỉ còn có năm phút!

Chính là anh thanh niên giật mình nói to, giọng cười nhưng đầy tiếc rẻ. Anh chạy ra nhà phía sau, rồi trở vào liền, tay cầm một cái làn. Nhà họa sĩ tặc lưỡi đứng dậy. Cô gái cũng đứng lên, đặt lại chiếc ghế, thông thả đi đến chỗ bác già.

- Ô! Cô còn quên chiếc mùi soa đây này!

Anh thanh niên vừa vào, kêu lên. Để người con gái khỏi trở lại bàn, anh lấy chiếc khăn tay còn vo tròn cặp giữa cuốn sách tới trả cho cô gái. Cô kĩ sư mặt đỏ ửng, nhận lại chiếc khăn và quay vội đi.

(Theo Nguyễn Thành Long, [Lặng lẽ Sa Pa](#))

1. Qua câu "Trời ơi, chỉ còn có năm phút!", em hiểu anh thanh niên muốn nói điều gì? Vì sao anh không nói thẳng điều đó với họa sĩ và cô gái?

2. Câu nói thứ hai của anh thanh niên có ẩn ý gì không?

Trả lời

1. "Trời ơi, chỉ còn có 5 phút": Anh thanh niên bộc lộ sự luyến tiếc nhưng không nói thẳng ra. Có thể anh ngại ngùng, muốn che giấu tình cảm của mình.

2. Không chứa hàm ý.

LUYỆN TẬP

1 - Trang 75 SGK

Đọc lại đoạn trích đã dẫn ở mục I và cho biết:

a) Câu nào cho thấy họa sĩ cũng chưa muốn chia tay anh thanh niên? Từ ngữ nào giúp em nhận ra điều ấy?

b) Tìm những từ ngữ miêu tả thái độ của cô gái trong câu cuối đoạn văn. Thái độ ấy giúp em đoán ra điều gì liên quan đến chiếc mùi soa?

Trả lời

a) Câu "nhà họa sĩ tặc lưỡi đứng dậy" cho thấy họa sĩ cũng chưa muốn chia tay anh thanh niên.

b) Thái độ của cô gái được thể hiện qua các từ ngữ:

- Mặt đỏ ửng (thái độ ngượng ngiu).

- Nhận lại chiếc khăn (miễn cưỡng).

- Quay mặt đi (che dấu tâm trạng).

Qua các chi tiết này ta đoán ra: Cô gái cố tình “bỏ quên” chiếc khăn mùi soa làm kỉ niệm, nhưng anh thanh niên vì quả thật thà (hay lúng túng mà xử trí sai) nên gửi trả lại.

2 - Trang 75 SGK

Hãy cho biết hàm ý của câu in đậm trong đoạn trích sau đây:

Bác lái xe dắt anh ta lại chỗ nhà hội họa và cô gái:

*- Đây, tôi xin giới thiệu với anh một họa sĩ lão thành nhé. Và cô đây là kĩ sư nông nghiệp. Anh đưa khách về nhà đi. **Tuổi già cần nước chè: ở Lào Cai đi sớm quá.** Anh hãy đưa ra cái món chè pha nước mưa thơm như nước hoa của Yên Sơn nhà anh.*

(Nguyễn Thành Long, *Lặng lẽ Sa Pa*)

Trả lời

Câu nói của bác lái xe ngụ ý: Họa sĩ già thích uống nước trà nhưng sáng nay chưa kịp uống.

3 - Trang 75 SGK

Tìm câu chứa hàm ý trong đoạn trích sau và cho biết nội dung của hàm ý.

Mẹ nó đăm nỗi giận quơ đũa bếp dọa đánh, nó phải gọi nhưng lại nói trống:

- Vô ăn cơm!

Anh Sáu vẫn ngồi im, giả vờ không nghe, chờ nó gọi "Ba vô ăn cơm". Con bé cứ đứng trong bếp nói vọng ra:

- Cơm chín rồi!

Anh cũng không quay lại.

(Nguyễn Quang Sáng, [Chiếc lược ngà](#))

Trả lời

Câu cơm chín rồi, bé Thu muốn nói “Mời ba ăn cơm” nhưng nó có tránh gọi tiếng “ba”.

4 - Trang 76 SGK

Đọc các đoạn trích sau đây (trích từ [truyện ngắn Làng](#) của Kim Lân), cho biết những câu in đậm có phải là câu chứa hàm ý không. Vì sao?

a) Có người hỏi:

- Sao bảo làng Chợ Dầu tinh thần lắm cơ mà?..

- Ấy thế mà bây giờ đổ đôn ra thế đấy!

Ông Hai trả tiền nước, đứng dậy, chèm chẹp miệng, cười nhạt một tiếng, vươn vai nói to:

- **Hà, nắng gắt, về nào...**

Ông lão vờ vờ đứng lảng ra chỗ khác, rồi đi thẳng. Tiếng cười nói xôn xao của đám người mới tản cư lên ấy vẫn dõi theo.

b) – Này, thầy nó ạ.

Ông Hai nằm rũ ra ở trên giường không nói gì.

- Thầy nó ngủ rồi à?

- Gì?

Ông lão khẽ nhúc nhích.

- **Tôi thấy người ta đồn...**

Ông lão gất lên:

- Biết rồi!

Bà Hai nín bặt. Gian nhà lặng đi, hiu hắt.

Trả lời

Những câu này không chứa hàm ý. Câu *Hà, nắng gắt, về nào* là câu nói lảng (nói sang đề tài khác để tránh đề tài đang bàn). Câu *Tôi thấy người ta đồn...* là câu nói thể hiện ý nghi hoặc...

Xem thêm: [Soạn bài nghĩa tường minh và hàm ý tiếp theo](#)

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 9 bài nghĩa tường minh và hàm ý** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.

[ĐỪNG SAO CHÉP] - Bài viết này chúng tôi chia sẻ với mong muốn giúp các bạn tham khảo, góp phần giúp cho bạn có thể dễ tự soạn bài nghĩa tường minh và hàm ý một cách tốt nhất. "Trong cách học, phải lấy tự học làm cốt" - Chỉ khi bạn TỰ LÀM mới giúp bạn HIỂU HƠN VỀ BÀI HỌC và LUÔN ĐẠT ĐƯỢC KẾT QUẢ CAO.

DOCTAILIEU.COM